

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 27.4.2023 antanut seuraavan kaivospiirin lakkauttamista koskevan päätöksen:

Kaivosoikeuden haltija: Juuan Dolomiittikalkki Oy
Kaivospiiri ja KaivNro: Matara 2844
Alueen sijainti: Juuka

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Päätösasiakirjat ovat nähtävillä Tukesin verkkosivuilla (<https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kaivospiirit-ja-kaivosluvat>). Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Juuan kunnan yleisessä tietoverkossa.

Lisätietoja: kaivosasiat@tukes.fi tai Maria Kivi, puh. 029 5052 132

Kuulutettu 27.4.2023

Pidetään nähtävänä 5.6.2023 saakka. Valitusaika päättyy samana päivänä.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta.

PÄÄTÖS KAIVOSPIIRIN LAKKAUTTAMISESTA

Kaivospiirin haltija

Juuan Dolomiittikalkki Oy
y-tunnus: 0223431-0
Juuka
Suomi

Yhteystiedot:
Juuan Dolomiittikalkki Oy
Onnipolku 1
83900 Juuka
puh. 0500 809 999

Lisätietoja antaa:
Jukka Repo, puh. +358 50 303 1182

Kaivospiiri

Matara (KaivNro 2844)

Sijainti

Juuka (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 23.9.2022 Tukesiin jätetyllä ilmoituksella. Kaivospiirin lakkauttamista (raukeamista) koskevan ilmoituksen on jättänyt Juuan Dolomiittikalkki Oy. Ilmoitusta on täydennetty 26.9.2022 saapuneilla kaivospiirin kiinteistö-, maanomistaja- ja asianosaistiedoilla sekä 22.11.2022 täsmennetyillä pinta-alatiedoilla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa kaivoslain (621/2011) nojalla Juuan Dolomiittikalkki Oy:lle kaivostoiminnan lopettamispäätöksen koskien Matara-kaivospiiriä (KaivNro 2844). Päätöksellä Matara-kaivospiiri lakkautetaan.

Perustelut:

Kaivosviranomaisen on tehtävä kaivostoiminnan lopettamispäätös, kun 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet on olennaisilta osin tehty siten kuin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi on tarpeen.

Kaivoslain 146 §:n mukaan saatuaan 145 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kaivosviranomaisen on järjestettävä lopputarkastus, jollei sitä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Lopputarkastuksessa on todettava, ovatko 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet olennaisilta osin tehty, sekä arvioitava yleisten ja yksityisten etujen turvaamisen kannalta välttämättömät seikat.

Kaivospiirin lopputarkastus

Kaivospiirin lopputarkastusta ei ole tarpeen tehdä, koska lakkauttamistoimenpiteet suoritetaan lakkauttamisasiän käsittelyn yhteydessä hyväksytyjen suunnitelmien ja lupamääräyksessä 2 kuvatun mukaisesti.

Kaivospiirin alue

Kaivospiiri sijaitsee Juuan kunnan alueella ja koskee seuraavia kiinteistöjä:

Kiinteistö	Kiinteistön nimi	Pinta-ala, ha
176-403-32-39	Piilokivi	5,735
176-415-5-3	Matarapuro	4,377
176-403-22-27	Pyysärkkä	7,205
176-403-32-37	Eerikkala	6,585
	Yhteensä, ha	23,902

Kaivospiirin kokonaispinta-ala on 23,902 ha, josta apualueita on 5,112 ha ja loput käyttöaluetta.

Kaivosyhtiö on 22.11.2022 täsmentänyt kaivospiirin alueelle sijoittuvien kiinteistöjen pinta-aloja siten kuin edellä taulukossa on esitetty. Kaivospiirin lakkauttamisasiasta kuulutettaessa 5.10.2022 pinta-ali tiedot esitettiin seuraavasti: Piilokivi 6,012 ha, Matarapuro 4,371 ha, Pyysärkkä 7,445 ha ja Eerikkala 6,074 ha.

Juuan Dolomiittikalkki Oy omistaa Piilokiven ja Matarapuron kiinteistöt. Piilokivi- ja Pyysärkkä-kiinteistöjä koskien on tehty kesällä 2022 tilusvaihtoja kaivosyhtiön ja Ukonvaaran yhteismetsän kesken.

Kaivospiirin kartta ja kiinteistöjen sijainti kaivospiirin alueella on esitetty liitteessä 1.

Kaivoskivennäiset

Dolomiitti

Kaivospiirin nykytilanne ja alueella tehdyt työt

Matara-kaivospiirin ensimmäinen kaivospiiritoimitus on päätynyt (kaivospiiri määrätty) 22.1.1985 ja kaivoskirja 2844/1a on annettu 30.9.1985. Kaivospiirin laajentamiseksi tehty toinen kaivospiiritoimitus on päätynyt (kaivospiiri määrätty) 15.8.2003 ja kaivoskirja 2844/1b on annettu 20.10.2003.

Kaivosyhtiö on kuvannut kaivospiirin toimintaa ja nykytilannetta seuraavasti (tiedot on esitetty myös 5.10.2022 kuulutusasiakirjalla):

Kaivoksen louhintatyöt ovat päättyneet.

Mataran kalkkikiviesiintymää on hyödynnetty 1970-luvulta alkaen. Juuan Dolomiittikalkki Oy:n nimissä toiminta alkoi vuonna 1978. Vuotuinen louhintamäärä on vaihdellut 0 – 10 000 m³:n välillä.

Kiven irrotus tapahtui pengerialouhintana ja kuljetukset murskaukseen hoidettiin maansiirtokalustolla. Kalkkikiven murskaus tapahtui aluksi kiinteällä leukamurskaimella ja hienojauhatus kalkkimyllyllä, myöhemmin käyttöön otettiin mobiilikalusto niin murskaukseen kuin jauhatukseenkin. Valmis tuote varastoitiin sisällä ja ulkona aumassa. Kuljetukset asiakkaille hoituivat kuljetusliikkeiden toimesta.

Sivukiville on erikseen varattu alue kaivospiirin länsireunalla. Sivukivialue on luontaisesti metsittyä. Alueella on jäljellä muutamia kymmeniä kuutioita sivukivimurskeita ja kalkkikivijauhetta sekä irtolohkareita.

Aikaisemmin kalkkivarastoina toimineet teräsrunkoinen pressuhalli ja puurunkoinen varasto on purettu vuonna 2019. Vanha myllyhalli, siilo ja sosiaalitalat ovat paikallaan. Avolouhoksen vieressä on erillinen varastorakennus koneille ja laitteille.

Kaikki rakennelmat ja sivukivialue ovat yhtiön omistamalla maa-alueella.

Alueen koillispuolella olevan Eerikkala-kiinteistön kaivospiiriin kuuluva alue on toiminut kalkkikivimateriaalin välivarastoalueena. Alueen kaakkoispuolella, Ukonvaaran yhteismetsän maa-alueilla sijaitsevat kaksi aikaisempaa louhosta ovat luonnontilassa ja täyttyneet vedellä.

Myös viimeisin louhos on nyt täyttynyt vedellä muodostaen noin 300 m pitkän ja keskimäärin 50 m leveän yhtenäisen vesialueen. Ylivirtaus louhoksesta tapahtuu

vesialueen eteläpäästä. Länsireuna on loiva ja metsittynyt. Alue on yhtiön omistamalla alueella.

Lopettamissuunnitelma

Lopettamissuunnitelma on esitetty 5.10.2022 kuulutusasiakirjalla.

Tukesin katselmus Mataran kaivospiirillä 10.5.2022

Tukesin 10.5.2022 tekemässä katselmuksessa on käyty läpi kaivospiirin lakkauttamiseen liittyviä toimenpiteitä alueen saattamiseksi yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon maanomistajien yksityinen etu huomioon ottaen. Katselmuksessa todetut seikat on otettu huomioon tämän päätöksen lupamääräyksillä.

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen, lausuntopyynnöt ja asianosaisten kuuleminen

Tukes on antanut asian tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kaivospiirit-ja-kaivosluvut>. Asia on kuulutettu 5.10.2022 ja asiakirjat ovat olleet nähtävillä 11.11.2022 saakka. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Juuan kunnan yleisessä tietoverkossa.

Asiasta on lähetetty lausuntopyynnöt 5.10.2022 Juuan kunnalle, Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle. Asiasta on 5.10.2022 annettu erikseen tieto asianosaisille. Lausunnot sekä muistutukset ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 11.11.2022.

Kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettu myös Vaarojen Sanomat -lehdessä.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä hakijan selitys

Kuulutuksen johdosta lausunnon on antanut Pohjois-Karjalan ELY-keskus. Kuulutuksen johdosta on jätetty yksi muistutus kaivospiirin alueen Eerikkala-kiinteistön maanomistajilta. Mielipiteitä asiaan ei ole jätetty. Tukes on pyytänyt kaivosyhtiöltä kaivoslain 42 §:n mukaisen selityksen annetusta lausunnosta ja muistutuksesta. ELY-keskuksen lausunto ja kaivosyhtiön selitys on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 2.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on viitannut lausunnossaan Mataran kaivoksella olevaan ympäristölupaan (annettu 10.12.1999). ELY-keskus on 23.6.2022 kehottanut kaivosyhtiötä laatimaan kaivosalueen jälkihoitoa koskevan suunnitelman ja toimittamaan sen Itä-Suomen aluehallintoviraston käsiteltäväksi sekä hakemaan samalla Mataran kaivoksen ympäristöluvan rauettamista viimeistään 31.10.2023. Vaihtoehtoisesti kaivosyhtiön tulee hakea samaan määräaikaan mennessä luvan ajantasaistamista.

ELY-keskuksen lausunnossa on todettu, että kaivospiirin maanomistaja on ollut yhteydessä ELY-keskukseen. Maanomistaja on esittänyt toiveenaan, että hänen kiinteistöllään olevat kiviainekset poistetaan, sille rakennettu kenttä puretaan ja maapohja maisemoidaan alkuperäisen kasvualustan kaltaiseksi.

Lausunnon mukaan Tukesin tulisi velvoittaa kaivosyhtiö maisemoimaan Mataran kaivospiiri mahdollisimman kattavasti lähelle luonnontilaa. ELY-keskus on pyytänyt, että Tukes velvoittaa yhtiön siistimään ja maisemoimaan ainakin yksityisessä maanomistuksessa olevat alueet mahdollisimman lähelle alkuperäistä luonnontilaa. Tämä tarkoittaa rakennusten ja rakennelmien eli myös esimerkiksi rakennettujen kenttien purkamista ja kaivettujen kuoppien täyttämistä, alueella olevien varastokasojen poistamista, myös esitetyn mukaista ojan korjaamista sekä mahdollisia muita vesien johtamiseksi vielä tarvittavia toimia. Lisäksi maisemoitaville alueille tulee levittää kasvualustaksi esim. multaa siten, että alueet voidaan katsoa palautetun metsätalouskäyttöön.

Muistutuksessa on esitetty mm. maanomistajien huoli kaivosyhtiön ehdottamien lopettamistoimenpiteiden riittävydestä ja metsänhoitotoimenpiteiden harjoittamisedellytyksistä (kaivospiirin lakkauttamisen jälkeen) sekä ympäristön ja pohjaveden tilasta.

Kaivosyhtiön selityksen mukaan Eerikkalan metsätilasta 6,585 hehtaaria on kaivospiirin alueella ja tästä alueesta noin 0,55 hehtaaria on ollut käytössä kivenkäsittelyyn ja varastointiin. Alueen kenttä on rakennettu kaivoksen kiviaineksista, jotka ovat vuoden 2013 kiviaineksen ja moreenin tutkimuksessa todettu pysyviksi, eli niistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista. Lopettamissuunnitelmaan liittyviä asioita on käyty läpi yhdessä Eerikkalan maanomistajien kanssa. Näiden keskustelujen pohjalta on todettu alueen maisemoinnin ja siistimisen lisäksi metsän jatkokäyttöä palvelevan puunkäsittelyalueen tarpeen. Alueen reunat siistitään ja ojalinja tehdään toimivaksi. Lisäksi edellä kuvatulle 0,55 hehtaarin varastoalueelle tehdään sovitusti ajoluiska tilan omalta tieltä, mikä mahdollistaa alueen jatkokäyttämisen puunkäsittelyyn ja varastointiin. Alueen muut purot on todettu maastokäynnillä toimiviksi.

Kyseinen maa-alue palaa metsätalouskäyttöön ja on todettu 2.12.2022 käynnillä Metsäkeskuksen metsäneuvojan kanssa hyvin luontaisesti uudistuneeksi.

Kaivoksen sulkemissuunnitelman mukaiset työt tullaan suorittamaan huhti-toukokuussa 2023.

Vastaselitykset ELY-keskukselta ja maanomistajilta

Kaivosyhtiön selitys on toimitettu kaivoslain 42 §:n mukaisen vastaselityksen antamiseksi Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle ja muistutuksen jättäneille maanomistajille. Vastaselitykset on saatu sekä ELY-keskukselta että maanomistajilta.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen vastaselitys on esitetty liitteessä 2. ELY-keskus on todennut seuraavaa:

”Kaivosyhtiö on vastineen mukaan käynyt Eerikkalan maanomistajien kanssa läpi kaivoksen lopettamissuunnitelmaan liittyviä asioita. ELY-keskuksen käsityksesi jää, että lopettamistoimenpiteistä on sovittu tilan maanomistajien kanssa, joten ELY-keskuksella ei ole enää tarvetta ottaa kantaa asiaan.”

Maanomistajat ovat vastaselityksessään ilmoittaneet hyväksyneensä kaivosyhtiön suunnitelmat kaivospiirin lakkauttamiseksi siltä osin kuin ovat asian ymmärtäneet. Vastaselityksen mukaan, jos asiassa tulee vielä myöhemmin esille kaivostoiminnasta johtuvia haitallisia seikkoja, on ne otettava uuteen käsittelyyn ja tarkasteluun.

Kaivosyhtiön ilmoituksen mukaan maanomistajien kanssa käytyjen neuvottelujen tuloksena on päädytty siihen, että sepelilentä jää maanomistajien puunkäsittely- ja varastoalueeksi eikä sepelilentälle siten ajeta multaa.

Tukesin vastaus lausunnossa ja muistutuksessa esitettyyn

Päätöksessä on kaivoslain 56 §:n mukaisesti otettava kantaa lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Kaivospiirin suunniteltuja lopettamistoimenpiteitä on selvitetty asianosaisille asiasta kuulutettaessa sekä kuulemisen jälkeen edellä kuvatulla tavalla selitys- ja vastaselityspyyntöjen avulla. Kaivosyhtiö on myös käynyt toimenpiteistä neuvotteluja suoraan Eerikkalan kiinteistön maanomistajien kanssa syksyn 2022 ja talven 2022-2023 aikana.

Tukes on ottanut esille tulleet seikat huomioon tämän päätöksen lupamääräyksillä. Tukesilla ei ole muuta kommentoitavaa esitettyihin vaatimuksiin.

Tukesin lupamääräykset ja perustelut

Lupamääräys 1

Kaivostoiminnan harjoittajan tulee toimittaa 31.8.2023 mennessä kaivosviranomaiselle asetuksen (1571/2011) 11 §:n mukainen kaivoskartta. Kaivoskartan tulee osoittaa, miten pitkälle kaivosalueella tehdyt kaivostyöt ovat edistyneet.

Perustelut: Kaivoslaki 119 §

Lupamääräys 2

Kaivospiirin haltijan tulee tehdä seuraavat työt 31.8.2023 mennessä, tai mahdollisimman pian päätöksen saatua lainvoiman, alueen saattamiseksi yleisen

turvallisuuden edellyttämään kuntoon siten kuin kaivosyhtiö on suunnitelmassaan esittänyt (karttakuva päätöksen liitteessä 1):

Toimenpiteet päälouhoksella

1. Alueelle johtaville kahdelle tielle asennetaan avolouhoksesta varoittavat kyltit.
2. Päälouhoksen ajoluiskat suljetaan lohcareilla siten, ettei louhokseen pääse ajoneuvoilla.
3. Päälouhoksen ympärille sijoitetaan sopivin välein varoituskylttejä (Avolouhos, putoamisvaara).
4. Päälouhoksen pohjoispääty maisemoidaan ja rajalle tehdään tieyhteys sivukivialueelle.
5. Päälouhoksen pohjois- ja koillisosa aidataan jyrkänteen osalta suurilla lohcareilla siten, että se alkaa varastorakennuksen parkkialueelta jatkuen louhoksen puolivälissä sijaitsevalle sähkötolpalle.

Toimenpiteet yksityisten maanomistajien alueilla

1. Ukonvaaran yhteismetsän (176-403-22-27 Pyysärkkä) alueella sovittujen koekaivantojen peittäminen vanhojen louhosten lähistöltä sekä tien teko päälouhoksen pohjoispäähän kiinteistöjen rajalle.
2. Eerikkalan kiinteistön (176-403-32-27) alueella olevat sepelikat siirretään yhtiön alueelle ja alueen reunat siistitään. Lisäksi tälle noin 0,55 hehtaarin varastoalueelle tehdään sovitusti ajoluiska kiinteistön omalta tieltä, mikä mahdollistaa alueen jatkokäyttämisen (kiinteistönomistajien) puunkäsittelyyn ja varastointiin. Alueen reunalla oleva ojalinja korjataan ja tehdään toimivaksi.

Kaivosyhtiön tulee ilmoittaa Tukesille, kun lupamääräyksen mukaiset toimenpiteet on tehty, jotta Tukes voi käydä tarkistamassa asian.

Perustelut:

Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset, joilla varmistetaan alueen yleinen turvallisuus. Kaivoslaki 52 §

Lupamääräys 3

Kaivostoiminnan harjoittaja vastaa kaivospiirin lopettamisen jälkeenkin avolouhosaitojen kunnosta ja turvallisuudesta sekä varoituskylttien asianmukaisesta kunnosta. Kaivostoiminnan harjoittajan on viipymättä ilmoitettava kaivosviranomaiselle kaikista seurannassa ilmenneistä merkittävistä haitallisista vaikutuksista yleiselle turvallisuudelle ja toteutettava viipymättä tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Kaivosviranomainen voi antaa määräyksiä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä.

Perustelut: Kaivoslaki 150 §

Lupamääräys 4

Mikäli myöhemmin tulee esille kaivostoiminnasta johtuvia haitallisia seikkoja, otetaan ne Tukesissa uuteen käsittelyyn ja tarkasteluun.

Perustelut:

Lupamääräyksellä otetaan huomioon Eerikkala-kiinteistön maanomistajien esille tuomat, kaivoslain 52.3 §:n 9-kohdan mukaiset yksityisen edun kannalta välttämättömät seikat.

Tukesin tiedonanto

Kaivosyhtiön tulee rauettaa voimassa oleva ympäristölupa ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti hakemalla rauettamista siten kuin ELY-keskuksen lausunnossa 7.11.2022 on todettu.

Kaivosalueen hallinnan palautuminen

Kun kaivostoiminnan lopettamispäätös on lainvoimainen, kaivostoiminnan harjoittajan käyttö- ja hallintaoikeus kaivosalueeseen sekä käyttö- ja muu oikeus kaivoksen apualueeseen lakkaavat. Samalla kyseiset alueet palautuvat korvauksetta kiinteistön omistajan haltuun. Kaivoslaki 149 §

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Kaivostoiminnan lopettamispäätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Kaivoslaki 147 §

Kaivoslupaan perustuvat toimenpiteet (merkintä kiinteistötietojärjestelmään kaivoslain 147 § mukaan), kun kaivoslupapäätös on lainvoimainen, tehdään kaivoslain 168 § mukaan.

Tukes pyytää huomioimaan seuraavaa

Tukes ei näe tarpeelliseksi rajoittaa turvallisuusnäkökohtien osalta lakkautettavan kaivospiirin alueen maankäyttöä. Kaivoslaki 148 §

Kaivosviranomaisen tarkastusoikeus

Kaivosviranomaisella on oikeus päästä alueelle, jossa on aiemmin harjoitettu tässä laissa tarkoitettua toimintaa, jos se on tässä laissa tarkoitettun valvonnan kannalta tarpeen sekä tehdä siellä tarkastuksia, ottaa näytteitä ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Kaivoslaki 153 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla. Kaivoslaki 57 §

Lupapäätös toimitetaan päätöksenantopäivänä Juuan Dolomiittikalkki Oy:lle, Juuan kunnalle, Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle. Jäljennös lupapäätöksestä toimitetaan Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Tieto päätöksen antamisesta lähetetään kirjeitse tai sähköisesti kaivoslain 40 §:n 1 momentissa tarkoitetuille asianosaisille.

Lupapäätöksen julkisesta kuulutuksesta tiedotetaan Juuan kunnan yleisessä tietoverkossa. Kuulutuksen julkaisemisesta ilmoitetaan myös Vaarojen Sanomat -lehdessä.

Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista annetun asetuksen (1283/2021) mukaisesti 7 100 €. Lasku toimitetaan erikseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Kaivosviranomaisen päätöksestä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Kaivoslaki 162 §

Liitteessä 3 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista vuosina 2022–2024 (1283/2021)
Valtioneuvoston asetus kaivosturvallisuudesta (1571/2011)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)

Lisätietoja

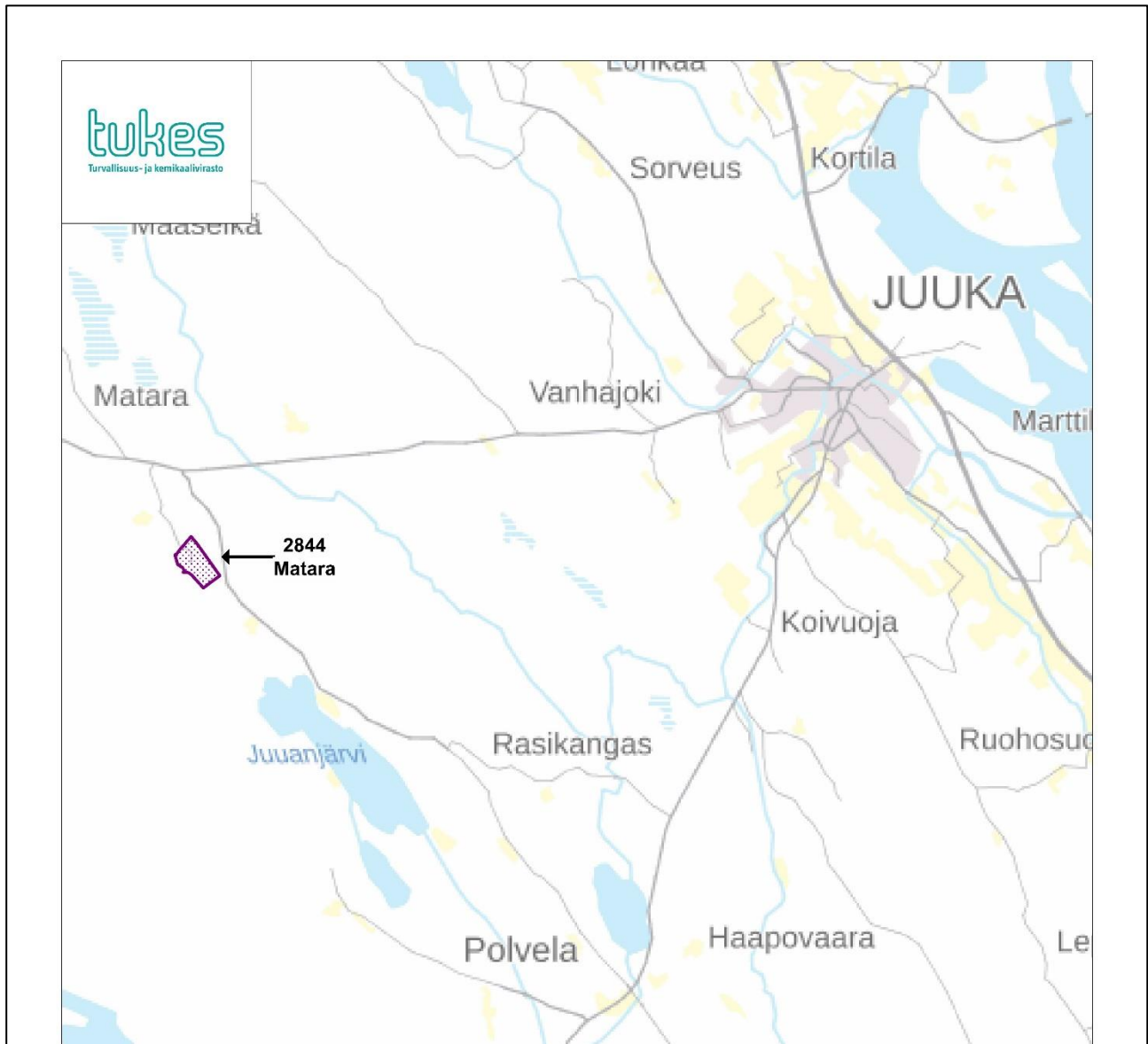
kaivosasiat@tukes.fi tai Maria Kivi puh. 029 5052 132

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maria Kivi ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Terho Liikamaa.

Liitteet

1. Kaivospiirin kartta
2. ELY-keskuksen lausunto, kaivosyhtiön selitys ja ELY-keskuksen vastaselitys
3. Valitusosoitus

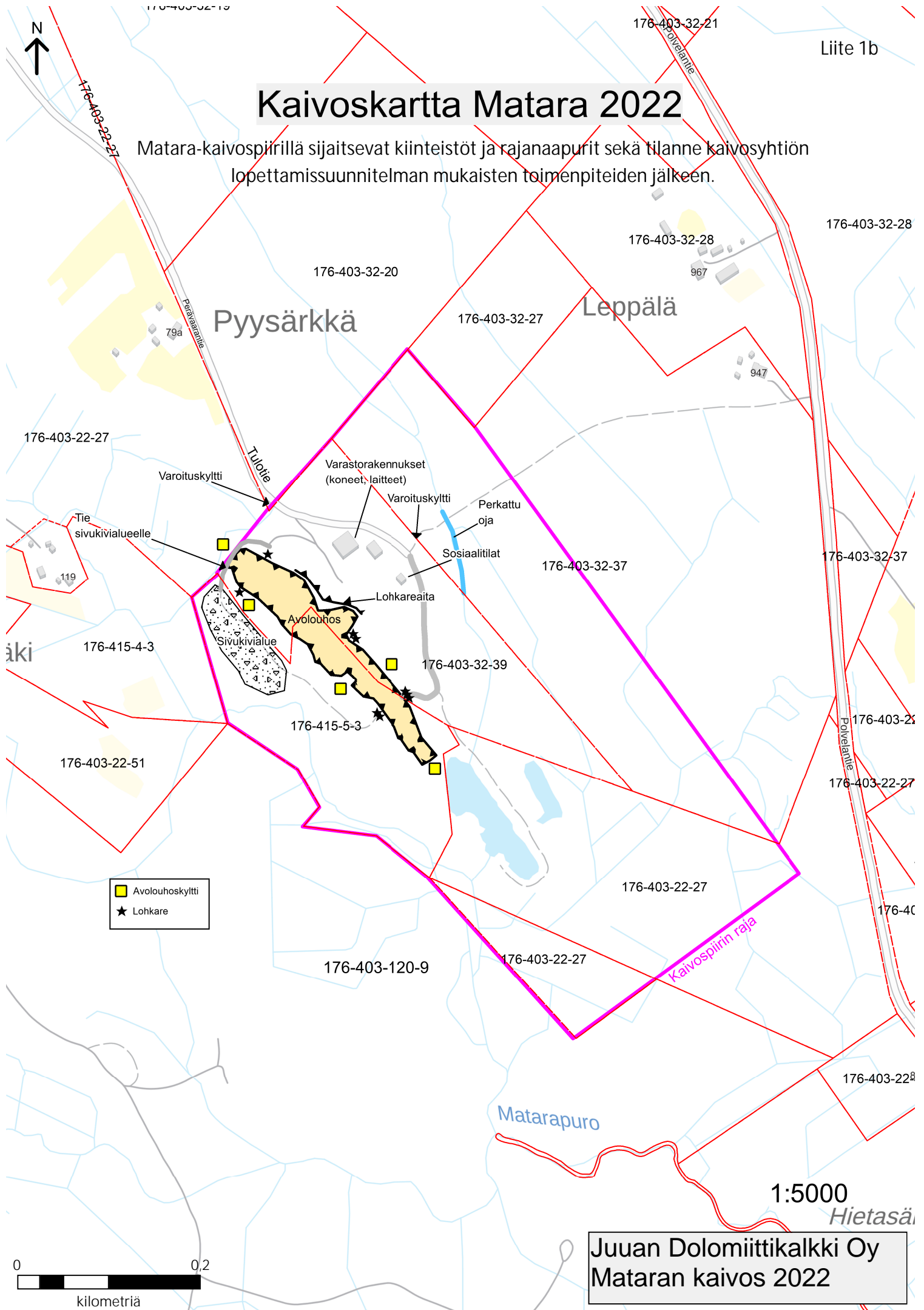
Matara-kaivospiirin KaivNro 2844 sijainti (mittakaava ja rajat ohjeelliset):

Mittakaava 1:80 000

Kaivoskartta Matara 2022

Matara-kaivospiirillä sijaitsevat kiinteistöt ja rajanaapurit sekä tilanne kaivosyhtiön lopettamissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden jälkeen.

Annetut lausunnot ja kaivosyhtiön selitys sekä vastaselitykset

- Pohjois-Karjalan ELY-keskus, lausunto
- Kaivosyhtiön selitys
- Pohjois-Karjalan ELY-keskus, vastaselitys

- *Muistutus ja muistuttajan vastaselitys liitetään vain kaivosyhtiölle toimitettavaan, sähköisesti allekirjoitettuun päätökseen*

Tukes

kaivosasiat@tukes.fi

Viite Lausuntopyyntö 5.10.2022

Lausunto Matara-kaivopiirin (KaivNro 2844) lakkauttamista koskevasta kuulutusasiakirjasta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa kuulutusasiakirjasta koskien Juuan Dolomiittikalkki Oy:n Matara-kaivospiirin (KaivNro 2844) lakkauttamista.

Kuulutusasiakirjan mukaan kaikki rakennelmat ja sivukivialue ovat yhtiön maa-alueella.

Alueen koillispuolella olevan Eerikkala-kiinteistön kaivospiiriin kuuluva alue on toiminut kalkkikivimateriaalin välivarastoalueena. Alueen kaakkoispuolella, Ukonvaaran yhteismetsän maa-alueilla sijaitsevat kaksi aikaisempaa louhosta ovat luonnontilassa ja täyttyneet vedellä.

Myös viimeisin louhos on nyt täyttynyt vedellä muodostaen noin 300 m pitkän ja keskimäärin 50 m leveän yhtenäisen vesialueen. Ylivirtaus louhoksesta tapahtuu vesialueen eteläpäästä. Länsireuna on loiva ja metsittyä. Alue on yhtiön omistamalla alueella.

Lopettamissuunnitelma

Kaivosyhtiö on esittänyt lopettamissuunnitelman (liite 2 ja "Kaivoskartta Matara 2022") alueen saattamiseksi yleisen turvallisuuden edellyttämään kuntoon ja alueen palauttamisesta maisemoituun tilaan:

Toimenpiteet päälouhoksen osalta

1. Alueelle johtaville kahdelle tielle asennetaan avolouhoksesta varoittavat kyltit.
2. Päälouhoksen ajoluiskat suljetaan lohkarilla siten, ettei louhokseen pääse vahingossakaan ajoneuvoilla.
3. Päälouhoksen ympärille sijoitetaan sopivin välein varoituskylttejä (Avolouhos, putoamisvaara).

4. Päälouhoksen pohjoispääty maisemoidaan ja rajalle tehdään tieyhteys sivukivialueelle.

5. Päälouhoksen pohjois- ja koillisosa aidataan jyrkänteen osalta suurilla lohkeilla siten, että se alkaa varastorakennuksen parkkialueelta jatkuen louhoksen puolivälissä sijaitsevalle sähkötolpalle.

Toimenpiteet yksityisten maanomistajien alueilla

1. Ukonvaaran yhteismetsän (176-403-22-27 Pyysärkki) maanomistajan kanssa on sovittu muutaman koekaivannon peittämisestä vanhojen louhosten lähistöltä sekä tien teosta päälouhoksen pohjoispäähän kiinteistöjen rajalle.

2. Eerikkalan (176-403-32-27) alueella olevat sepelikasat siirretään yhtiön alueelle ja alue siistitään. Alueen reunalla oleva oja korjataan.

ELY-keskuksen lausunto

Juuan Dolomiittikalkki Oy:n Mataran kaivoksella on Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen 10.12.1999 antama ympäristölupamenettelylain mukainen ympäristölupa.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on kirjeellään 23.6.2022 kehottanut Juuan Dolomiittikalkki Oy:ta laatimaan kaivosalueen jälkihoitoa koskevan suunnitelman ja toimittamaan sen Itä-Suomen aluehallintoviraston käsiteltäväksi sekä hakemaan samalla Mataran kaivoksen ympäristöluvan rauettamista viimeistään 31.10.2023. Vaihtoehtoisesti toiminnanharjoittajan tulee hakea samaan määräaikaan mennessä luvan ajantasaistamista toimittamalla aluehallintoviraston käsiteltäväksi kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma ja lupaa kaivoksen ylivuotovesien vesistöön johtamista koskien.

ELY-keskukseen on Tukesin Mataran kaivospiirin lopettamista koskevan asian kuulutusaikana ollut yhteydessä kaivospiirin maanomistaja, joka on pyytänyt ELY-keskukselta neuvoa ja apua sen suhteen, että heidän kiinteistönsä tulisi maisemoitua takaisin alkuperäiseen tilaan eli metsätalouskäyttöön. Maaomistaja siis haluaa, että hänen kiinteistöllään olevat kiviainekset poistetaan, sille rakennettu kenttä puretaan ja maapohja maisemoidaan alkuperäisen kasvualustan kaltaiseksi.

Kaivoslain 143 §:n mukaan kaivostoiminnan harjoittajan on viimeistään kahden vuoden kuluttua kaivostoiminnan päättymisestä saatettava kaivosalue ja kaivoksen apualue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, huolehdittava niiden kunnostamisesta, siistimisestä ja maisemoinnista sekä suoritettava kaivosluvassa ja kaivosturvallisuusluvassa määrätyt toimenpiteet. Kaivoslain 144 §:n 1 momentin mukaan kaivostoiminnan harjoittaja saa pitää paikallaan kaivoksesta louhitut kaivosmineraalit sekä maan pinnalla olevat rakennuksen ja rakennelmat kahden vuoden ajan siitä, kun kaivostoiminta on päättynyt. Tämän jälkeenne ne siirtyvät korvauksetta kiinteistön omistajalle, joka voi vaatia niiden poistamista toiminnanharjoittajan kustannuksella. Lisäksi 150 §:n 1 momentin mukaan kaivostoiminnan päätyttyä kaivostoiminnan harjoittaja vastaa edelleen kaivosluvassa

annettujen määräysten tai kaivostoiminnan lopettamispäätöksessä annettujen määräysten mukaisesti kaivosalueen ja kaivoksen apualueen seurannasta sekä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä ja niiden kustannuksista.

ELY-keskuksen kehotuksen mukaisessa ympäristöluvan muutosasiassa tullaan aikanaan antamaan määräykset lähinnä kaivannaisjätealueita ja kaivoksen ylivuotovesien mahdollisesti aiheuttamia ympäristövaikutuksia koskien, joten muista kaivospiirillä edellytettävistä jälkihoitotoimista tulee Tukesin antaa määräykset kaivoslain nojalla. Voimassa oleva ympäristölupa ei ELY-keskuksen käsityksen mukaan sisältänyt vanhoilla louhoksilla harjoitettua toimintaa.

ELY-keskus viittaa edellä kaivoslain velvoitteista todettuun ja toteaa, että Tukesin tulisi velvoittaa Juuan Dolomiittikalkki maisemoimaan Mataran kaivospiiri mahdollisimman kattavasti lähelle luonnontilaa. ELY-keskus pyytää, että Tukes velvoittaa yhtiön siistimään ja maisemoimaan ainakin yksityisessä maanomistuksessa olevat alueet mahdollisimman lähelle alkuperäistä luonnontilaa. Tämä tarkoittaa rakennusten ja rakennelmien eli myös esimerkiksi rakennettujen kenttien purkamista ja kaivettujen kuoppien täyttämistä, alueella olevien varastokasojen poistamista, myös esitetyn mukaista ojan korjaamista sekä mahdollisia muita vesien johtamiseksi vielä tarvittavia toimia. Lisäksi maisemoitaville alueille tulee levittää kasvualustaksi esim. multaa siten, että alueet voidaan katsoa palautetun metsätaloukseen käyttöön.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt ympäristöasiantuntija Mari Heikkinen ja ratkaissut ympäristövastuuyksikön päällikkö Ari Heiskanen. Merkintä hyväksynnästä on viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja POKELY/845/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POKELY/845/2015 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Heikkinen Mari 07.11.2022 09:07

Ratkaisija Heiskanen Ari 07.11.2022 09:36

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
TUKES
Maria Kivi

Viite: Vastinepyyntö 14.11.2022 Mataran kaivoksen lakkauttamisen kuulemiset

Kaivoslain mukaan toiminnanharjoittaja vastaa kaivosalueen ja sen apualueiden sulkemisesta ja maisemoinnista toiminnan päätyttyä, pois lukien ne toimet, jotka määrätään ympäristöluvassa. Lähtökohtana kaivoslaissa on alueiden saattaminen turvalliseksi sekä muutoin hyvään tilaan.

Pohjois-Karjalan ELY- keskuksen kehotusta laatia kaivosalueen jälkihoitoa koskeva suunnitelma Mataran kaivoksen ympäristöluvan rauettamiseksi on noudatettu ja suunnitelma toimitetaan ennen vuoden vaihdetta Itä-Suomen aluehallintovirastoon

Eerikkalan metsätilasta 6,585 ha on kaivospiirin alueella. Tästä alueesta on noin 0,55 ha ollut käytössä kivenkäsittelyyn ja varastointiin. Alueen kenttä on rakennettu kaivoksen kiviaineksista, jotka ovat vuoden 2013 kiviaineksen ja moreenin tutkimuksessa todettu pysyviksi, eli niistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista. Lopettamissuunnitelmaan liittyviä asioita on käyty läpi yhdessä Eerikkalan maanomistajien kanssa. Näiden keskustelujen pohjalta totesimme alueen maisemoinnin ja siistimisen lisäksi metsän jatkokäyttöä palvelevan puunkäsittelyalueen tarpeen. Alueen reunat siistitään ja ojalinja tehdään toimivaksi. Lisäksi edellä kuvatulle 0,55 ha varastoalueelle tehdään sovitusti ajoluiska tilan omalta tieltä, tämä mahdollistaa alueen jatkokäyttämisen puunkäsittelyyn ja varastointiin. Kyseinen Polvelan tieltä laskeutuva tie on tilan oma ja dolomiitti ei ole siinä rasitteena. Alueen muut purot on todettu maastokäynnillä toimiviksi.

Kyseinen maa-alue palaa metsätaloustalouteen ja on todettu 2.12.2022 käynnillä Metsäkeskuksen metsäneuvoja Nina Gröhnin kanssa hyvin luontaisesti uudistuneeksi. Lausunto välitetty maanomistajille.

Kaivoksen sulkemissuunnitelman mukaiset työt tullaan suorittamaan huhti - toukokuussa 2023, jonka jälkeen Tukes ja ELY-keskus voivat suorittaa tarkastuksen.

Juuassa 7.12.2022

Jukka Repo

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
kaivosasiat@tukes.fi

Viite Lausuntopyyntö asiassa KaivNro 2844, Tukes 10005/10.03.07/2022

Vastaselitys

Tukes on pyytänyt Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta lausuntoa/vastinetta kaivosyhtiön 7.12.2022 päivättyyn vastineeseen. Vastaselityspyynnön mukaan vastineessa tulisi käydä ilmi ELY-keskuksen kanta kaivosyhtiön vastineessa esittämiin toimenpiteisiin.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on antanut asiassa aiemmin 7.11.2022 päivätyn lausunnon.

Kaivosyhtiö on vastineen mukaan käynyt Eerikkalan maanomistajien kanssa läpi kaivoksen lopettamissuunnitelmaan liittyviä asioita. ELY-keskuksen käsityksesi jää, että lopettamistoimenpiteistä on sovittu tilan maanomistajien kanssa, joten ELY-keskuksella ei ole enää tarvetta ottaa kantaa asiaan.

Asian on esitellyt ympäristöasiantuntija Mari Heikkinen ja ratkaissut ympäristövastuuyksikön päällikkö Ari Heiskanen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti, mistä on merkintä asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja POKELY/845/2015 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POKELY/845/2015 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Heikkinen Mari 03.02.2023 09:00

Ratkaisija Heiskanen Ari 03.02.2023 09:10

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksisaaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 5.6.2023.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttia-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 1744 (Minna Canthin katu 64), 70101 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telekopio: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>